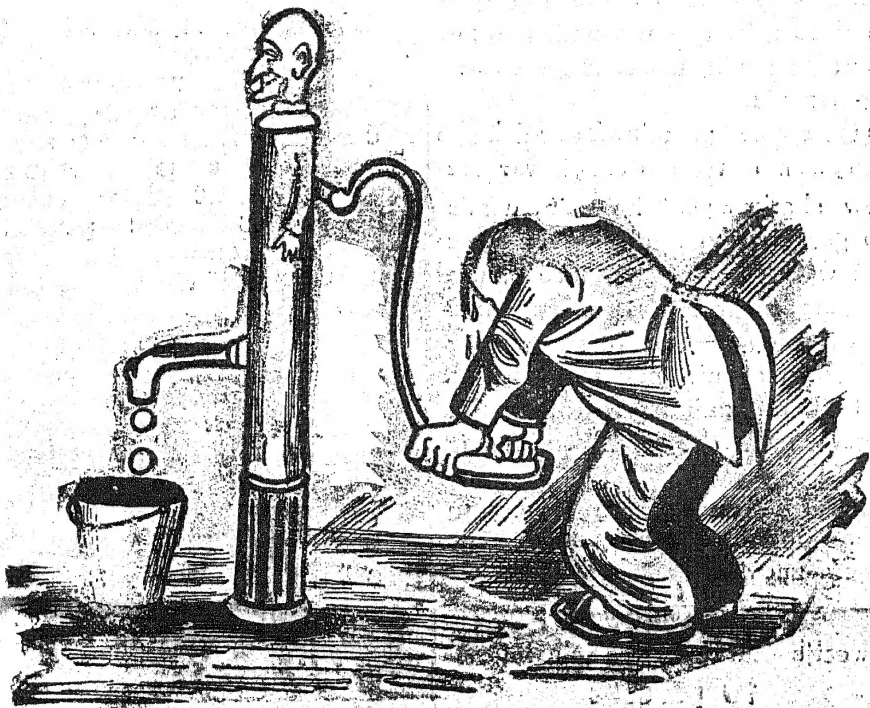

WILA WIECZORNA 5

Prenumerata 1 złoty miesięcznie. — Administracja i Redakcja Aleje Kościuszki № 41.

Daremne wysiłki p. Ministra Skarbu.

Do licha, albo pompa zepsuta albo studnia wyschła

Zwołanie Sejmu na 1-go listopada.

Warszawa, 25. 10.

Dekret o otwarciu jesiennej sesji budżetowej Sejmu i Senatu ma być przedłożony Panu Prezydentowi w środę, po powrocie z Kalisza, gdzie będzie na otwarciu elektrowni okręgowej.

Posiedzenie Sejmu ma być zwołane na dzień 1 listopada. W klubie rządowym prowadzo-

ne są od kilku dni konferencje na temat uzgodnienia taktyki klubu BBWR na ten dzień Sejmu wobec deficytowych, budżetowych przedłożeń rządu. Chodzi o to, aby na terenie parlamentu wobec całego społeczeństwa wystąpić jako jednolity, jednorodny obóz współpracy z rządem.

Majątki -- na pensje. 120 tys. złotych rocznie

Warszawa, 25. 10.

Kartel naftowy, który pobiera za litr nafty 51 groszy i broni się przed zniżką, ma na czele biera kartelowego trzech dyrektorów.

Naczelnym dyrektorem pobiera

rocznie 120.000 zł., a ponadto tantiemy, jakie otrzymał za rok wynosily drugie 120.000 zł. Zastępcą naczelnego dyrektora pobiera 8.000 zł. miesięcznie, a drugi zastępcę 6.000 zł. miesięcznie, prócz tantiem,

Katastrofalny spadek obiegu pieniężnego w Polsce.

Obieg banknotów spadł poniżej miljarda złotych

WARSZAWA, 25. 10.

Bilans Banku Polskiego na 20 km. wykazuje silny spadek obiegu pieniężnego w Polsce. Obieg banknotów obniżył się poniżej sumy miljarda zł., czego bilans Banku Polskiego nie notowały od lat wcale.

Obieg banknotów wykazuje w drugim dekadzie bm spadek o 3.000.000 zł. do poziomu 992.800.000 zł.

Również obieg bilonu zmniejszył się o 6.600.000 zł. do poziomu 283 milj. zł. Zapas bilonu w skarbie Banku Polskiego zmniejszył się o 600 tysięcy zł. do poziomu 45 milj. 500 tys. zł. Pokrycie kruszcowo-walutowe obiegu banknotów i natychmiast płatnych zobowiązań wynosi 45,4 proc., pokrycie samym złotem 41,99 proc.

Rezultaty pobożnych zamiarów rozbrojeniowych Ani jednego żołnierza mniej

Paryż, 25. 10.

Jak podają dzisiejsze dzienniki poranne na wczorajszym wieczornym posiedzeniu Komisji Studiów Najwyższej Rady Obrony Państwa pracującej nad francuskim planem rozbrojeniowym, nie doszło do porozumienia, a to ze względu na sprzeczność zdań, istniejących pomiędzy ministrami Paul Boncour'em i Painlev'em z jednej strony a gen. Weygandem i marszałkiem Petainem z drugiej.

nem z drugiej.

Mianowicie ci ostatni sprzeciwili się kategorycznie wszelkiemu projektowi obniżenia stanu efektywne go francuskich sił zbrojnych uważając, że obecny stan liczebny armji francuskiej stanowi jedynie konieczne minimum. Gen. Weygand miał się wyrazić, że Francja w dzisiejszym stanie Europy nie może ryzykować redukcji ani jednego żołnierza.

Niezwykła sensacja w Szwecji.

Zamiast trupa Kreugera pochowano lalkę wosk.

Berlin, 25. 10. (tel.)

Jak donoszą ze Sztokholmu, pogłoski, iż Ivar Kreuger znajduje się przy życiu, w ostatnim czasie zaczęły zyskiwać na prawdziwości.

Według tych doniesień jedna ze znajomych Kreugera, pani Jacobsen miała otrzymać w ostatnich dniach od niego list, w którym Kreuger uwiadamia, że znajduje się na terenie Rosji Sowieckiej. List nie był zaopatrzony znaczkami pocztowymi, dopiero musiał być wy-

kupiony w Sztokholmie w urzędzie pocztowym.

Wiadomość ta wywołała w Szwecji wielką sensację. Powszechne panuje przekonanie, że zamiast trupa Kreugera, znajduje się w trumnie lalka woskowa.

Odbiorcami tego dziwnego listu zapowiadają ogłoszenie sensacyjnych rewelacji dotyczących osoby Ivara Kreugera. Sztokholm znajduje się pod wrażeniem tych nowych sensacji.

W Ameryce kryzys mija

Federal Reserve Bank ogłosił raport wczorajowy o sytuacji finansowej w U.S.A. Raport stwierdza złagodzenie kryzysu gospo-

darczego. Bankrutwa banków zmniejszyło się do liczby 65. Stało się to dzięki pomocy kredytowej i porach rekonsstrukcji finansowej. Zapas złota wzrósł do 4200 milj. dolarów.

W przededniu zniesienia Sejmu Śląskiego

Walka przeciw autonomji Śląskiej.

Olbrzymie pola złota.

Londyn, 25. 10.

Donoszą z Południowej Afryki, że pewien podróżnik niemiecki Muerden odkrył tam olbrzymie pola złota, długości 25 kilometrów w górach Kitan gula w Pł. Transwału.

W Anglii na wieść o tej wiadomości zawiązało się towarzystwo eksploatacyjne o kapitale pół miliona funtów.

Na giełdzie cena złota spadła o 1 i pół szylinga.

Zwyżka na giełdzie Warszawskiej.

WARSZAWA, 25. 10. (Telefonicznie m.)

Na giełdzie warszawskiej w dniu dzisiejszym zauważyć się daje znaczna zwyżka niektórych papierów procentowych, które podniosły się w kursie o 5 proc., a jak przypuszczają, wzrosną jeszcze do 10 procent. Ruch ten stoi w związku z obniżką dyskonta Banku Polskiego o 10 proc., wskutek czego, obawiając się obniżenia oprocentowania wkładów bankowych, klienci przerażeni się na papiery procentowe.

Na pożyczka budowlana poszła z 38,50 na 39,50, 4-proc. inwestycyjnych z 96 na 97, stabilizacyjna z 53 do 54 itd.

Sensacyjne aresztowanie

WARSZAWA (wł.).

W Otwocku został aresztowany pisarz hipoteczny Stanisławski i jego pomocnik Stasiński. Aresztowanych przewieziono do Warszawy gdzie byli natychmiast przesłuchani przez sądziego do spraw szczególniej wagi, poczem aresztowani zostali przewiezieni do wzięcia na ulicy Dzkiej.

Aresztowania wywarły w Warszawie zrozumiałą sensację.

Nieś przeciwko miastu Zmniejszony dowóz żywności.

WARSZAWA, 25. 10.

Ze wszystkich stron kraju donoszą o energicznej akcji Stowarzyszenia Ludowego w wstrzymaniu dowozu do miast artykułów spożywczych.

Narazie brak wiktuałów nie daje się odczuwać na rynkach a w wielu miejscowościach b. zabór rosyjskiego wspomnianą akcją nie doznała powodzenia.

Natomiast w Małopolsce, zwłaszcza w Małopolsce Zachodniej, N. Sączu, w Limanowej, Stróżach, Grzybniewie, Tarnowie, Debicy, Tarnobrzegu, Wadowicach i całym szeregu innych zaobserwowano mniejszy dowóz żywności, dochodzący do osiemdziesięciu procent.

Pod Ostrowcem partie chłopackie terrorem zmuszają włościan do powrotu na wieś.

Tosmo daje się zauważyć w Kielcach.

Składajcie się na na biedniejszych

Katowice (wł. ko).

Od dłuższego czasu, na terenie Śląska, w Związkach i Stowarzyszeniach sanacyjnych szerzony jest pogląd, iż Sejm Śląski jest instytucją na Śląsku zgoła niepotrzebną i wręcz szkodliwą przy unifikacji państwa.

W wczorajszym wydaniu jednego z sanacyjnych dzienników w Katowicach (R Z) zjawiał się gwałtowny artykuł przeciwko autonomji Śląska, w którym zaznaczone jest ostro, że jest ona szkodliwą formą ustrojową dla całości Rzeczypospolitej, tworzy bowiem niejako państwo w państwie i daje tło do rozmaitych niesnasek.

Autor artykułu przypomina, że Komisja Genewska, nie nakładała

bynajmniej na Polskę obowiązku Sejm Śląski, co należy jaknajrychlejszym zniwelować

Znów 10-proc. obniżka na widowni! Ostrzeżenie dla urzędników.

Nasz korespondent donosi z Warszawy, że w klubie BB., a zwłaszcza w grupie ludowej tegoż stronnictwa, jest dyskutowana poważnie kwestja deficytów w przyszłym budżecie państwa, która ma teoretycznie przekroczyć zawrotną sumę 350 milionów zł.

Jest to jednak niestety radosny

pogląd sfer oficjalnych, pogląd wysoce optymistyczny oparty na złudzeniu, że wpływy państwowe, po zostaną na wyższym poziomie niż były dotychczas, mianowicie na wysokości około

180 milionów zł.

Już miesiące sierpień i wrzesień spadły daleko od tej normy — a dalsze miesiące nie wrócą żadnego polepszenia, a nawet gwałtowne pogorszenie.

Obietnice p. min. Zawadzkiego pokrywania tych deficytów z „rezerw skarbowych” które niewiadomo gdzie się znajdują — bo przecież w braku tychże, Skarb musiał wyczerpać ostatnie kredyty z Banku Polskiego — są, że się tak wyrażymy grzecznie, nabyte nierealnie ze klubu BB., zajmuje się poważnie wyszukaniem dróg pokrycia tego deficytu.

Jako pierwsza ofiara padną tu, prawdopodobnie, uświęconym zwyczajem znowu

urzędnicy

i kwestja dalszego obciążenia im

10 procent

jest wentylowana w tych sferach tak poważnie, iż już się wczoraj przedostała do prasy stołecznej.

Otóż w interesie własnym urzędników rządowych oraz prywatnych — jest jaknajprędzej zorganizować akcję obronną w prasie przeciwko tym zakusom — bo przecież trudno aby ciężar wszystkich oszczędności spadał na barki jednej klasy.

Da ta akcja pozytywne rezultaty — czy nie, jest to inna sprawa ale zajęcie się zawczasu tym niezmierzonym ważnym problemem, może przynieść dużo korzyści urzędnikom i postawi ich, jak zwykle w obliczu faktów dokonanych

Skutki lekkomyślnego wesela.

Zaważył się sufit.

Londyn 25. 10.

W miejscowości Girna w Górach Egipskich, wczoraj w czasie wesela w jednym z domów zawaliło się nagle pierwsze piętro na którym znajdowały się kobiety, modląc się według zwyczajów muzułmańskich wraz z panną młodą o pomyślność dla małżeństwa.

Skutki tego wypadku były niezwykle tragiczne, jako że na partezie zgromadzeni byli akuratnie wszyscy inni weselni goście.

14 osób zostało zabitych na miejscu a wśród nich panna młoda. Dwadzieścia kilka osób odniosło ciężkie rany.

Zegar, który udziela telefonicznie informacji.

Z Paryża donoszą, że obserwatorium tamtejsze zainstalowało fenomenalny zegar, który połączony z siecią telefoniczną paryską, odpowiada sam na każde zapytanie o godzinę. Co ciekawsze, że język, w którym zapytano ów zegar o godzinę, jest dla mechanizmu całkiem obojętny. Słowem najnowszy ten zegar francuski włada wszystkimi językami świata. Z fenomenalnym tym zegarem obserwatorium paryskiego rozmówić się można inteligentnie, nie władając nawet żadnym obcym językiem; wystarczy połączyć się z zegarem dajmy na to o godzinie 7 minut 30 rano, aby usłyszeć uprzejmą odpowiedź, zawsze w języku francuskim, bo zegar „mówi” tylko tym językiem: „jest godzina 8 minut 30”. W na-

stępnej minucie zegar odpowiada: „jest godzina 9 minut 31” i tak dalej. Naprzykład o 4 godzinie po południu zegar odpowiada: „jest godzina minut 15”, bowiem zegar ma podziałkę 24-godzinna, a mechanizm jego ma odpowiednią ilość przedziałków na walec gramofonowy, powtarzającym to jedno tylko zdanie: „jest godzina...” z tą jedyną zmianą, że określenie czasu ze ścisłością, co do minuty będzie w zależności od minuty, w której odbywa się połączenie telefoniczne z mechanizmem zegara.

W ten sposób cały Paryż obsługiwany jest uprzejmie, nieustannie, bez opryskliwości i laskawości, co się zdarza często telefonistkom, zaprzyjwanym o godzinę bardzo uprzejmie przez wystraszonego abonenta.

Co można znaleźć na owocach

Francuzi Sartory i Fillasier poddali badaniom bakteriologicznym owoce, sprzedawane w sklepach z wystawami na ulicę i owoce z wózków ręcznych, aby się przekonać, jakie środki należałoby przedsięwziąć przed spożyciem owoców i przy ich sprzedaży, aby uchronić się od bakterji, które one na sobie zawierają.

Ma próbie winogron, wziętych z odkrytej wystawy sklepowej, w Paryżu, o godzinie 3-ciej po południu na ulicy wąskiej i ciemnej, znalaziono 575.000 bakterji w centymetrze sześciennym wody destylowanej, która przedtem nie miała na jednej bakterji, a w której owoce myto. Przy wtórnym myciu było 21 tysięcy bakterji, a przy trzecim 7 tysięcy. Rodzaje bakterji były bardzo niebezpieczne, a mianowicie następujące: gronkowce,

bacillus termo, b. subtilis i micrococcus candidans.

Przeciętne dane liczbowe są prawie jednakowe dla winogron, porzeczki, brzońki, ogórków i agrestu: 1-o Owoce ze skrzyni zamkniętej w sklepie czystym, na szerokiej ulicy.

Pierwsze mycie dało od 50—80 tysięcy bakterji na sześć centymetrów wody destylowanej.

Drugie mycie: od 5—10 tysięcy. Trzecie mycie: od 2—4 tysięcy. 2-o Owoce z wózków albo z wyspaw odkrytych.

Pierwsze mycie: od 500.000 do 3 milionów bakterji na centymetr sześcienny.

Popieracie L.O.P.P.

„Słowo honoru”.

Słowo honoru daje się na to, że będzie pogoda. Że „Roimops II” a nie „Klempa”, aczkolwiek ta ostatnia jest uważana za ogólną, faworytkę, przyjdzie pierwszy do mety i ze przyniesie, conajmniej trzysta w zwyczajnym, a sto po francusku. Słowo honoru!

Słowo honoru, to, co winno być cenniejszym od złota, przez ciągłe użycie z bylejakiego powodu, przez nadużycie, przez poniewieranie się po szlizie kawiarnianych, przez objanie się na rogach ulic — straciło wartość, wyswiechtalo się i zbrukało, stając się bezwartościowym liczmanem, którego, zarówno dający jak i biorący, na serio nie biorą.

X X X

— Pożycz mi dwadzieścia złotych.

— A bo to oddasz?

— Oddam.

— Kiedy?

— Pojutrze. Słowo honoru!

— Jakie słowo: zwyczajne, czy uroczyście?

— Naturalnie!

— ! Daj lepiej papierosa! Na zastaw...

X X X

— Słowo honoru daję, to prawdziwy angielski materiał!

— Ej! A tu jest kartka z napisem: „Schwindle i Schmatowsky. Fabryka sukna. Bielsk.

— Nie może być! Rzeczywiście: więc: daję słowo honoru — prawdziwy bielski!

X X X

— Napewno przyjdiesz? Słuchaj: bardzo mi na tem zależy!

— Napewno.

— Bo wczoraj też mówiłeś „napewno”, nawet dawałeś słowo honoru, a nie przyszedłeś.

— Dawałem słowo honoru? Może być. Nie przypominam sobie.

— Dawałeś, dawałeś! Dobrze pamiętam.

— No to niech będzie. Dawałem: ale czy daję słowo honoru, że tego słowa dotrzymam?

Wiesz.

Zmiany w Sądownictwie

Prezes Najw. Trybunału Administracyjnego p. Rudolf Różycki przeszedł w stan spoczynku skutkiem przekroczenia wieku. Na miejsce jego został mianowany wiceprezes dr. Orski.

NA POCZTÓWCE

Kiedy wreszcie skończy się

Afera Banku Handlowego w Łodzi

Syndycy zjadają ostatnie pieniądze

Głośnym echem odbiła się w swoim czasie słynna afeta jaka dokonali niektórzy członkowie zarządu Banku Handlowego w Łodzi, gdzie postradali swe oszczędności i doprowadzeni zostali do ruiny setki i tysiące naiwnych wierzycieli.

Pierwotnie do sprawy tej władze śledcze, na wyraźne polecenie Urzędu prokuratorskiego, wzięły się do energicznego dochodzenia, którego było zamknięcie w więzieniu znanego ze swych manipulacji i kombinacji dyr. Gordowskiego.

Groźba rewelacji

W toku dalszych badań zamknięto w więzieniu i rzekomego defraudanta, a raczej pośrednika do przekupstw urzędników skarbowych niejakiego Kocyka.

Gordowski po opuszczeniu murów więziennych — za uprzednim złożeniem kaucji zagroził łódzkim potentatom o obdarzonym orderem „Polonia Restituta” rewelacjami, a przedewszystkiem postanowił wystąpić na drogę sądową o odszkodowanie, które wynosić miało coś po nad milion złotych.

Rzecz prosta o zamierzeniach tych dowiedzieli się nie tylko najbliżsi Gordowskiego, ale i mający nieczyste sumienie członkowie zarządu, którzy podobno „w przyjaźni” sposób się wyrównali z szanownym dyrektorem G.

Jednym słowem „krak krakowi” oką nie wykoła.

Drugi też zarobit

Tak samo rzecz przedstawia się i z Kocykiem, którego aprawa jakoś nie może uirzeć należytego światła, albowiem od miesiąca kwietnia r. b. jest z zasady odraczana.

A szkoda, zarówno Sąd jak i reszta społeczeństwa, mieliby okazję zapoznać się choć w części z machinacjami bankowymi i ze zwyczajnymi swiństwami jakie pozostawiono w ogółnym banku przez t. zw. „uczciwych i niewinnych przemysłowców”, którzy z jednej strony podstawiają piersi po orde, a z drugiej rujną i państwo i społeczeństwo.

3 i pół miliona zł. zaległości skarbowych

Afeta Banku Handlowego w Łodzi jest jednym wielkim skandalem wołającym o pomstę do nieba, skandalem, którego wszechstronnem badaniem winny się zająć władze prokuratorskie, a w pierwszym rzędzie jeneralna prokuratura, gdyż poza wielką ilością wierzycieli list poszkodowany skarb państwa i to coś około 3.000.000 złotych.

Zarobki syndyków

Obecnie bank ten ma ogłoszoną upadłość, syndykami masy zaś są dwaj adwokaci, którzy narazie z pozostałości jakie znalazły się w kasie wypłacają sobie po 30 tysięcy rocznie, czyli w ciągu istnienia

cej półtorarocznej upadłości wypłacili za bezskuteczną obronę wierzycieli 135.000 zł.

Miejmy nadzieję, że jeżeli stan ten potrwa dalej, to syndycy za tą „ciężką pracę”, wybiorą pozosale sumy, a wówczas... Wówczas niezawodnie dojdzie do likwidacji banku no i wszyscy wierzyciele pozostaną na lodzie.

Dlatego też pismo nasze obecnie w sprawie tej podnosi głos i zwraca się z apelem do wszystkich tych, którzy znają względnie posiadają jakieś dane o aferze bankowej aby takowe składali redakcji naszego pisma.

Dalszy ciąg w najbliższych numerach.

Zmniejszenie stawek podatku obrotowego.

Jak nas informuje Izba Skarbowa poczynając od 1 stycznia 1938 roku kupcy detaliczni i drobniejsi handlarze, wykupujący swi destwa przemysłowe III i IV kategorii korzystać będą mogli z niższej stawki podatku przemysłowego od obrotu w wysokości 4 proc.

Z ulgowej tej stawki korzystać mogą jedynie te przedsiębiorstwa, które prowadzą księgi handlowe według uproszczonej księgowości. Rzemieślnicy posiadający odpowiednie uprawnienia opłacać będą 1 proc. podatku ob-

rotowego przyczem nie są obowiązani do prowadzenia ksiąg buchaltaryjnych.

Jest bardzo poważna ulga dla drobnego kupiectwa z wyjątkiem branży spożywczej, która nadal opłacać będzie 1 proc. podatku obrotowego, nawet w wypadku gdy nie będzie prowadzić ksiąg handlowych.

Drobni kupcy i handlarze którzy poczynając od dnia 1 stycznia 1933 roku nie będą prowadzić ksiąg handlowych według uproszczonej księgowości opłacać będą nadal podatek obrotowy wadtu 2,5 proc.

Subtelna miłość zakończona ordynarnym spirytusem donaturowanem.

(a) W dniu wczorajszym na placu między ulicami 3-giej i 4-giej Kolejową znalazł on leżącą w stanie nieprzytomnym jakąś niewiastę.

Powiadomiono niezwłocznie o wypadku pogotowie ratunkowe i policję. Jak ustalono, chorą była 28-letnia Genowefa Wójcik, przybyła z Kalisza.

Wójcikówna paliła miłością do jednego z artystów cyrkowych i podążyła w ślad za nim do Łodzi. Oboje zabawiali się przy wódce, w następstwie jednak cyrkowiec zniechęcony do Wójcikówny oświadczył jej, by powróciła do domu, a gdy stała się opór, pobił ją, kalecząc głowę oraz twarz.

Podzieliła to tak ujemnie na kochliwą niewiastę, że w przystępie rozpaczyciel gnęła się na własne życie i zatrula się spirytusem donaturowanym, spożyłym

w większej ilości.

Po opatrzeniu i przepłukaniu zółdka-sdeperatki w stanie osłabionym przewieziono do szpitala w Raogoszczu.

Wicemarszałek Sejmu dr Polakiewicz w Łodzi

W dniu wczorajszym przybył do Łodzi wicemarszałek Sejmu dr. Karol Polakiewicz który odbył konferencję z działaczami ludowymi, a następnie w towarzysztwie wiceprezesa związku młodzieży ludowej Adama Wojcieckiego i generalnego sekretarza Zw. młodzi lud. p. Lewandowicza udał się do Starostwa powiatowego gdzie odbył konferencję z Starostą Rzewskim, przedmiotem której były sprawy rozszerzenia oświaty wśród rolników.

I TAM TEŻ SA GENJUSZE SKARBOWE

Urząd skarbowy w departamencie Wozów (Francja) wystosował wezwanie o zapłacenie jednego centyma (ułamek naszego grosza) podatku gruntowego do podatnika Richard'a we wsi Juppont. Podatnik ten, jak się później okazało, nie żyje już od 42 lat! Ow podatek w wysokości jednego centyma należał się od małego skrawka gruntu w Juppont, który należał swego czasu do Richarda. Grunt ten, jak się dalej okazało, przestał należeć do Richarda już 50 lat temu. Tak więc nietylko obiekt samego podatku zniknął pół wieku temu, ale i sam podatek zdążył umrzeć 42 lata temu zanim władze skarbowe przypomnia-

ły sobie o istnieniu zaległości podatkowej w wysokości jednego centyma

Nieudany rabunek

Zdążającemu na targ wioła Rzgowska wieśniakowi Marcino i Grulkowi ze wsi Romanów, powiatu Brzeźńskiego nieznany osobnik w dniu wczorajszym w godzinach porannych usiłował ugrać z wozu koszyk z nabiałem.

Poszkodowany spostrzegł jednak rabusa i puścił się w pogoń za uciekającym złodziejem. Za sb. eg. ym złodziejem wazę to poszukiwania.

Sport samochodowy.

— Czy pan, panie doktorze nie uważa, że sport samochodowy jest szkodliwy?
— Zwłaszcza dla przechodniów — tak.

ONGI I DZIS.

Jak dawniej jadano

Talerz jest wynalazkiem właściwie już końca 17 wieku. Na początku 18 stulecia talerzy przy jedzeniu nie smieniano jeszcze i jedzono przeważnie wszystko na jednym. Nawet na wytuornych ucztach tak bywało. Kości i większe resztki zracano poprostu pod stół, dla psów. W roku 1782 zmieniano we Francji tańsze dwukrotnie, a mianowicie po sudie i przed deserem. Tylko w barpo wyjątkowych wytwornych domach francuskich otrzymywali goście po każdej potrawie świeży talerz.

Chociaż widelec jest również zdobycza 17 wieku, to jednak przyjmuje się powszechnie dopiero w wieku 18. Jeszcze król francuski Ludwik XIV jadł przy pomocy palców wszystko, czego nie mógł nebrać łyżką. Każdy nakładał innym na talerz tę samą łyżką, którą jadł. Gdy wytworne panie chciały przy takiej sposobności zająć się elegancją, to łyżkę swoją przedtem starannie wyliwaly. Wprawdzie już książę de Manteauier wynalazł w wieku 17 chochł dla użytku gości, ale jej użycie rozpowszechniło się znacznie później, tak, że jeszcze w roku 1749 biesiadnicy używali swoich łyżek do nabierania i nakładania potraw. Do dobrego zachowania się przy stole należało w wytwornych domach elity francuskiej nieobcieranie łyżki o brzeg wazy czy miski, by nie spowodować szorstkiego szmeru i używano do tego poprosu palca, którym należało elegancie usunąć resztkę jedła. Talerze wycierano obowiązkowo brzegiem rękawa lub koronkowym szatkiem.

Te pierwotne manjery ulegały stopniowej zmianie. Już w roku 1696 książę de St-Simon wyśmiewał hrabiego de Saint Gerana za to, że „przy jedzeniu zachowuje się wytwornie i eszto, że lepiej nie można”. M. Boehm w swej interesującej książce podaje rozmowę księżki Czesana, profesora w Collegio Masaria's De lilem. De lile zapisał go, jak się odbył obiad u pana de Radonvillara i czy nie zrobił czegoś niewłaściwego.

— Co pan zrobił z serwetką?
— Rozłożyłem ją na sosie, a jeden z jej rogów wyrzuciłem przez dach od góry.
— Ach, te! Serwety nie rozkłada się przecież. Lasy sobie swinię na kolana! A jak pan jadł zupę?
— Jak wszyscy. Wziąłem łyżkę w jedną rękę, widelce w drugą.
— Strasznie! Poczci tan widelec?
— A bóg z nim robić?
— Idźmy dalej. Co pan jadł po zupie?

— Jako.
— A co pan zrobił ze skorupką?
— Pozwoliłem zabrać ją służącemu.
— Fatalnie! Też robić nie wolno. Nie je się jajka w wytwornym towarzystwie, nie sgniółszy potem w dloni skorupki. A po jaku?
— Zastąpiłem mięsa gotowanego.
— Nie wolno mówić gotowanego. Prosi się wołowiny. A potem?
— Potem poprosiłem, by mi podali drobiu.
— Nieszczęsny! I nie wyprosił pana? Niewolno mówić inaczej tylko, proszę o kapłona, hurę pularade. Drób mówi się tylko koło kuraka. A chleb jak pan jadł?
— Kładłem go nożem.
— Niewolno! Łamie się go na dwa kawałki i odgryza. A co z łyżką?
— Wyliwałem ją starannie.
— Chwała Bogu! Przynajmniej to pan zrobił przyswoić.

Nowe zadanie dla kobiet polek

W związku z wydanem rozporządzeniem o rewizjach osobistych przy dokonywaniu egzekucji świadczeń pieniężnych, które przewiduje dokonywanie rewizji tylko przez osoby tej samej płci, rozważana jest obecnie sprawa ewentualnego dopuszczenia kobiet do funkcji egzekutorów podatkowych.

Narazie ze względów oszczędnościowych egzekutorki nie będą zaangażowane, gdyż rewizje odbywać się mają tylko w wypadkach wyjątkowych.

Egzekutorzy upoważnieni zostaną do korzystania z pomocy żon do zborów domów w wypadkach konieczności przeprowadzenia rewizji u kobiet.

Czy egzekutorki będą również mogły przeprowadzać osobiste rewizje u mężczyzn — jeszcze nie ustalono.

Zdarzenia których rozum pojąć nie może

Zdarzają się rzeczy, w które zdrowy rozsądek uwierzyć nie może. A jednak zdarzają się... Oto przykłady:

Co może igła na... Saharze

W pewnym bardzo poważnym sprawozdaniu z podróży czytamy o wypadku, który zaarzył się autorowi w czasie wyprawy samochodem z Damaszku do odległej o 250 km Palmiry. W czasie tej jazdy, w szczerzej pustyni syryjskiej, wśród bezbrzeżnego morza piaszczystego, sto kilometrów od najbliższej osady ludzkiej, ucieka nagle ze świstem powietrze z jednego koła samochodu. I coż się okazało? Przyczyną była... igła gramofonowa, zagubiona w piasku bezkresnej pustyni i nie pól już przez rezę zjedzona.

Meteor, który trafił

Ziemie jest wielka a meteory, leone z próżni wszechświata, są zazwyczaj drobnymi okruchami. Według rachunku prawdopodobieństwa istnieje możliwość, że co 155 tysięcy lat trafiony zostanie człowiek przez spadający meteor. Pomimo to kroniki ostatnich stuleci opisują liczne wypadki śmierci od uderzenia przybyszów z nieba. Ostatnim znanym wypadkiem tego rodzaju była śmierć generała Pablo Castillano w roku 1906. Castillano walczył w rewolucji w Nicaragui, stanął na czele armii powstańczej i przygotowywał się do zajęcia stolicy. Pewnej pogodnej nocy spadający meteor uderzył namiot generała, przecił płótno i trafił w postrzał, zabił na miejscu śpiącego przywódcę powstańców. Żołnierze, którzy widzieli spadający z nieba „ogień”, zaalarmowali cały obóz. Armia powstańcza rozbiegła się na cztery wiatry w panicznym

strachu. Rewolucja była skończona. **Kit miły pasażer**

Pewien lotnik amerykański pokaszany został przez grzechotnika podczas lotu nad miastem Kansas na wysokości 1500 metrów. Samo lot jego stał przez całą noc w polu pod namiotem i jadowity wąż wczółgał się do środka. Gdy lotnik znalazł się na wysokości 1500 metrów, wąż zapewne pod wpływem zimna wyszedł ze swej kryjówki i rzucił się na pilota. Na szczęście pilotowi udało się szybko wylądować i dzięki również szybkiej pomocy lekarskiej uratowany został od skutków ukąszenia.

Wybuchowy chory

Zdarzyło się już, że sztuczne oko wyskoczyło komuś z jamy ocznej. Takie „eksplozje” tłumaczą się na pleciami, powstającymi w szkiele, skutkiem szybkiej zmiany temperatury. W Los Angeles zdarzyła się niedawno o wiele tragiczniejsza eksplozja, jedna w swoim rodzaju i nie dająca się objaśnić. W jednej z tamtejszych klinik eksplodował w płucach pacjenta, leżącego na stole operacyjnym, gaz odurzający, którym go uspieno, rozrywając mu na strzępy klatkę piersiową. Skąd wzięła się iskra, która zapaliła gazy? Podczas operacji nie używano żadnych aparatów elektrycznych i wogóle w pobliżu stołu operacyjnego nie było żadnego przewodnika elektrycznego. Zagadka tej tragicznej eksplozji dotychczas nie jest wyjaśniona. Przypuszczają, że zaszedł tu wypadek tak silnego na pięciu elektryczności statycznej w rękach operatora, że powstała nie iskra.

Morderstwo.

Mam na sumieniu morderstwo jednakże całą pewnością mogę stwierdzić, że nikt tak niewinnie nie popełnił tego grzechu jak ja...

Byłem wówczas w drodze do Interlaken. Miejscowość ta posiadała dla mnie wiele. Szczególnie w porze przedwiosennej. Hotele były jeszcze zamknięte, chciałem zaistalować się prywatnie jako jedyny gość i zachwycić się samotnie rozkwitającymi się łąkami pięknem ośnieżonych gór.

Po drodze zatrzymałem się w małym miasteczku. Znałem te okolice, gdyż jako student urządzałem często wycieczki z Hedelbergu. Wszystko było jak dawniej, ale dzień nik miejscowy zawalony był ogłoszeniami o przymusowych licytacjach za podatki i długi.

Przed południem wybrałem się na spacer za miasto. Odrazu natknąłem się na tłum ludzi:

— Licytacja!..

Przed chałupą stały meble, koń, i dwie krowy, dwa wozy brabiniaste oraz plug. Chłopi okoliczni przybyli na licytację z żonami, które próbowały już czy kanapa jest miękka, czy szuflady komody mają kluczyki..

Nagle wzrok mój padł na młodą kobietę w żałobie, która siedziała na skrzyni i zasnucony wzrok skierowała w ziemię.

Gdy podniosła głowę, ujrzałem w jej oczach tyle smutku a zarazem tyle rezygnacji że musiałem opuścić oczy by na nią nie pa-

rzeć.

Podszedłem do niej.

— Czy to pani domek? — zapytałem. — Pani rzeczy?..

Nie powiedziała odrazu. Zrozumiała jednak, że nie tylko płocha ciekawość skłoniła do zadania tych pytań.

— Tak... — odparła po chwili. Nie wiem co teraz będzie... Zabierają mi konia, krowy, pole, meble... Zostanie tylko pusta chałupa...

Usiadłem przy niej na skrzyni.

Po kim nosi pani żalobę? Po mężu?..

— Nie. Mąż uciek nie, mógł się przyglądać tej scenie... Jest ogromnie nerwowy... O, on nie dopuściłby do tego... Rzuciłby się na wszystkich i rozszarpał na drobne części.

Żalobę noszę po dzieciach. Dwoje zmarło mi w tym roku. Byłem w Heidelbergu u lekarza zapisał lekarstwa, ale nie pomogły. Potem wybuchł pożar i spaliła się stodoła. Potem jedna krowa zdechła...

— Nic nie było niebezpieczne. Choroba dzieci dużo kosztowała. Od roku nie płaciłmy podatków, mamy długi... Co teraz będzie, co teraz będzie?..

Nagle jakiś błogi przypływ ogarnął me serce. Miałem w kieszeni 1.550 marek, przez naczonych na uropowe wędrówki po kraju. Nie zastanawiałem się ani chwili. Chciałem uczynić coś dobrego...

Schwyciłem komornika za ramię. Zapytałem ile należy się za podatki.

— 1180 marek — rzekł.

Zapłaciłem mu całą należność.

Wróciłem do kobiety w żałobie. Sie-

działa ciągle jeszcze na skrzyni. — Spojrzałem na jej piękną twarz niepodobną wcale do twarzy chłopka i rzekłem:

— Może już pani wróci do swego domu i wstawić z powrotem wszystkie meble. Konia może pani też zabrać i krowy, wozy i plug. Niech się pani już nie smuci. Nie ma pani już długu... Do widzenia!

Następnego dnia udałem się w dalszą wólcę. Podczas sniadania zwróciłem uwagę na grupki ludzi, dyskutujących na ulicy. Stary kelner wyjaśnił mi co zasłro:

— Morderstwo szepnął mi na ucho. Nie daleko stąd, dwie godziny drogi na wsł...

— Chłop zabił żonę... Znałem go silny był i strasznie nerwowy... Ciągle podejrzewał żonę, że go zdradza. Wczoraj miała się pod być u niego licytacja za dokonane długi. Uciekł z domu, nie mógł przyglądać się tej scenie... Lecz niech pan sobie wyobrazi, że zgłosił się jakiś jegomość, który uregulował wszystkie długi biednej kobiecie. Licytację przerwano... Po południu wraca jej mąż, do wiaduje się o wszystkim i powiada.

— Wiem! — To twój kochanek dał ci pieniądze! Nikt tak bezinteresownie nie dałby 1180 marek!

I zanim nadbiegli sąsiedzi, zatłukł ją sie kiera... W nocy aresztowano go.

Zeznałem później jako świadek wsądzie. Powiedziałem wszystko jak było...

Po rozprawie sądowej chciałem się rozmówić z oskarżonym, ale było już zapóźno...

Dreżony wyrzutami sumienia, powiesił się w celi więziennej...